Dwa kraje, jedna tożsamość

Pocztówka z mojego świata

Działanie rodzinne i środowiskowe

Dla dzieci w wieku 3–10 lat i ich bliskich

Autorka: Anna Szkotak

Opracowanie graficzne: Monika Lewandowska

STOWARZYSZENIE PORADNIA POLONIJNA

Polska na czasie

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

Na czym polega aktywność?

Dziecko przygotowuje pocztówkę przedstawiającą miejsce, w którym mieszka, swoją codzienność albo coś ważnego dla jego rodziny. Może wysłać ją do bliskiej osoby w Polsce, innej rodziny polonijnej albo szkoły partnerskiej.

Nie musi pokazywać zabytków ani atrakcji turystycznych. Może przedstawiać zwyczajne miejsce: drogę do szkoły, plac zabaw, park, bibliotekę, widok z okna, ulubioną kawiarnię albo rodzinny stół.

Dlaczego warto?

Dziecko staje się przewodnikiem po swoim świecie. Używa języka polskiego, aby opowiedzieć o miejscu, które zna z codziennego doświadczenia. Może dzięki temu poczuć, że ma coś ważnego do pokazania, a jego życie poza Polską jest częścią współczesnego doświadczenia polonijnego.

Wymiana pocztówek pozwala poznawać różne miejsca z perspektywy dzieci. Rozwija ciekawość i zachęca do zadawania pytań. Pokazuje, że relacja z Polską może opierać się na wzajemnej wymianie: dziecko poznaje Polskę i przedstawia innym własny świat.

Co przygotować?

Wybierzcie potrzebne materiały z tego pakietu. Nie trzeba korzystać ze wszystkich kart.

- pocztówka dla dzieci w wieku 3–6 lat — s. 7;
- pocztówka dla dzieci w wieku 6–10 lat — s. 8;
- obrazki do wycięcia — s. 9;
- pytania pomocnicze — s. 10;
- wzory pozdrowień — s. 11;
- karta odpowiedzi — s. 12.

Przygotujcie również papier, kredki lub flamastry, klej, nożyczki dostosowane do wieku dziecka oraz kopertę. Zdjęcie miejsca i telefon lub aparat są opcjonalne.

Wariant dla dzieci 3–6 lat

Na przodzie pocztówki dziecko rysuje, przykleja fotografię miejsca, tworzy kolaż albo układa wybrane obrazki. Na odwrocie dorosły zapisuje jego wypowiedź.

Dziecko może podpisać się imieniem, narysować symbol albo zrobić odcisk palca farbą przeznaczoną dla dzieci.

Wariant dla dzieci 6–10 lat

Dziecko wybiera temat ilustracji i uzupełnia pola na odwrocie pocztówki. Może pisać samodzielnie, dyktować tekst lub skorzystać ze wzorów pozdrowień.

Dziecko może dodać słowo używane w kraju zamieszkania i wyjaśnić jego znaczenie po polsku.

Wybór szablonu

Wybierzcie wariant odpowiedni do możliwości dziecka. Sześciolatek może skorzystać z dowolnego szablonu.

Jak przeprowadzić aktywność?

1. Wybierzcie adresata pocztówki: bliską osobę, inną rodzinę albo grupę uczestniczącą w wymianie.
2. Pozwólcie dziecku zdecydować, jaki fragment swojego świata chce przedstawić.
3. Wspólnie przygotujcie zdjęcie, rysunek albo kolaż. Możecie skorzystać z gotowych obrazków.
4. Porozmawiajcie o wybranym miejscu. Pomocne będą pytania z załącznika nr 4.
5. Dorosły zapisuje wypowiedź młodszego dziecka. Starsze dziecko może pisać samodzielnie lub skorzystać z pomocy.
6. Zachęćcie dziecko, aby zadało adresatowi jedno pytanie. Dorosły może je zapisać.
7. Sprawdźcie pocztówkę zgodnie z zasadami ochrony prywatności ze strony 6. Wyślijcie ją w kopercie albo cyfrowo, korzystając z kontaktu osoby dorosłej lub placówki.
8. Jeśli otrzymacie odpowiedź, porównajcie pokazane miejsca i doświadczenia. Możecie przygotować kartę „Dziękuję za pocztówkę” z załącznika nr 6.

Wersja papierowa

Drukujcie wybraną kartę w formacie A4, w skali 100% („Rozmiar rzeczywisty”), jednostronnie. Wytnijcie oba prostokąty i sklejcie je pustymi stronami do siebie, wyrównując górne krawędzie. Rysunek i wiadomość pozostają na zewnątrz. Przed wysłaniem poczekajcie, aż klej wyschnie.

Wersja cyfrowa

Do wersji cyfrowej służy osobny plik Word „Pocztówki do edycji”. Wpiszcie wiadomość i wstawcie własny obraz w przygotowanym miejscu. Dorosły może wysłać gotową pocztówkę jako plik albo zdjęcie pracy papierowej.

Co chcesz pokazać?

Wybierz jeden pomysł albo zaproponuj własny. Ważne jest to, co ty chcesz opowiedzieć o swoim świecie.

- Moje ulubione miejsce
- Droga do szkoły
- Miejsce, w którym spotykam przyjaciół
- Widok z mojego okna
- Miejsce rodzinnych spacerów
- Coś charakterystycznego dla mojego miasta
- Miejsce związane z językiem polskim
- Nasze rodzinne świętowanie
- Miejsce, które chcę pokazać kuzynom
- Zwyczajna sobota w mojej rodzinie
- Pogoda w miejscu, w którym mieszkam
- Smak kojarzący mi się z moim domem

Podpowiedź

Nie trzeba wybierać zabytku ani atrakcji turystycznej. Zwyczajne miejsce lub rodzinny zwyczaj też mogą stać się tematem pocztówki.

Wariant szkolny lub środowiskowy

Szkoła polonijna może nawiązać wymianę z:

- klasą w Polsce;
- inną szkołą polonijną;
- grupą działającą w innym kraju;
- lokalną biblioteką;
- organizacją polonijną;
- domem seniora lub klubem polskim.

Każde dziecko przygotowuje pocztówkę. Z prac może powstać wystawa „Świat widziany oczami dzieci”. Pocztówki można rozmieścić wokół mapy i połączyć z odpowiednimi krajami lub regionami, bez wskazywania dokładnych lokalizacji.

Podpowiedź

Udział w wystawie jest dobrowolny. Uwzględniamy zdanie dziecka i uzgadniamy pokazanie jego pracy z rodzicem lub opiekunem. Nie organizujemy konkursu na najładniejszą ani najbardziej interesującą pocztówkę.

Dbamy o prywatność

- Nie umieszczamy nazwiska dziecka.
- Nie podajemy adresu zamieszkania ani dokładnej lokalizacji.
- Nie pokazujemy na zdjęciach tablic z nazwą ulicy, numeru domu ani oznaczeń szkoły, które pozwalają ją rozpoznać.
- Zdjęcie dziecka wykorzystujemy tylko za zgodą rodzica lub opiekuna. Pytamy również dziecko, czy chce je pokazać.
- Zamiast wizerunku dziecka można pokazać rysunek, kolaż albo fotografię miejsca bez danych pozwalających ustalić dokładną lokalizację.
- Przy wymianie szkolnej korespondencję przesyła placówka, a nie pojedyncze dzieci.
- Nie publikujemy pocztówek w internecie bez odpowiednich zgód. Przed wysłaniem zdjęcia dorosły sprawdza także, czy plik nie zawiera danych lokalizacji.
- Dziecko samo decyduje, jaki fragment swojej codzienności chce pokazać.

Adres do doręczenia ustalają dorośli i zapisują go na osobnej kopercie. Nie dołączamy adresu dziecka do treści pocztówki ani jej cyfrowej kopii.

Załącznik nr 1

Moja pocztówka • 3–6 lat

Przód i tył do wycięcia. Sklej puste strony, wyrównując górne krawędzie. Zostaw tylko te treści, którymi chcesz się podzielić.

Pocztówka z mojego świata

Miejsce na twój rysunek, fotografię lub kolaż

Mieszkam w...

Lubię tutaj...

Najczęściej chodzę...

Chcę Ci pokazać...

Moje pytanie do Ciebie

Pozdrawiam...

Pytanie jest opcjonalne. Podpisz się imieniem lub symbolem.

Załącznik nr 2

Moja pocztówka • 6–10 lat

Przód i tył do wycięcia. Sklej puste strony, wyrównując górne krawędzie. Zostaw tylko te treści, którymi chcesz się podzielić.

Pocztówka z mojego świata

Miejsce na twój rysunek, fotografię lub kolaż

Słowo z mojego kraju (opcjonalnie)

Po polsku znaczy: _____

Pozdrowienia z...

Wybrałem lub wybrałam to miejsce, ponieważ...

Najbardziej lubię tutaj...

Chciałbym lub chciałabym Ci pokazać...

Moje pytanie do Ciebie

Podpis

Załącznik nr 3

Miejsca i codzienne aktywności

Wytnij wybrane obrazki i przyklej je na pocztówce. Możesz też narysować własne miejsce lub czynność.

dom

szkoła

plac zabaw

park

biblioteka

kawiarnia

miasto

spacer

wspólna zabawa

świętowanie

pogoda

rodzinny posiłek

Załącznik nr 4

Porozmawiajmy o twoim miejscu

Wybierzcie pytania, które pomagają w opowieści. Dziecko może mówić, rysować albo dyktować. Nie trzeba odpowiadać na wszystkie.

Co widzisz w tym miejscu?

Jakie dźwięki można tam usłyszeć?

Co lubisz tam robić?

Z kim tam chodzisz?

Jak się tam czujesz?

Co może zaskoczyć osobę z Polski albo z innego miejsca?

Czy w Polsce znasz podobne miejsce?

Jakiego słowa używa się w tym miejscu na wybraną rzecz?

Jakie pytanie chcesz zadać osobie, do której wysyłasz pocztówkę?

Załącznik nr 5

Jak napisać pozdrowienia?

To przykłady, które możesz zmienić po swojemu. Wpisz tylko imię. Możesz też ułożyć własną wiadomość lub poprosić dorosłego o zapisanie twoich słów.

Krótko i po swojemu

Cześć!
Przesyłam Ci pozdrowienia z mojego miasta.
Lubię bawić się w pobliskim parku.
A gdzie Ty lubisz spędzać czas?
Pozdrawiam!
[imię]

Z historią i pytaniem

Cześć!
Chcę Ci pokazać naszą bibliotekę.
Lubię tu oglądać książki i słuchać opowieści.
W języku używanym w moim kraju książka to [słowo].
Jaką książkę polecasz mi przeczytać?
Serdecznie pozdrawiam!
[imię]

Po twojemu

Wiadomość może być krótka. Najważniejsze, żeby opowiadała o twoim świecie i dawała drugiej osobie możliwość odpowiedzi.

Załącznik nr 6

Dziękuję za pocztówkę

Przód i tył do wycięcia. Sklej puste strony, wyrównując górne krawędzie. Zostaw tylko te treści, którymi chcesz się podzielić.

Dziękuję za pocztówkę!

Miejsce na twój rysunek, fotografię lub kolaż

Dziękuję za pocztówkę z...

Najbardziej zaciekawiło mnie...

U mnie...

Moje pytanie do Ciebie

Pozdrawiam...